

Пенсионните дружества са изплатили близо 400 млн. лева на наследници

- Source: 24 Часа; Print Media; [p.4](#)
- Date: 11-08-2025

В задаващите се горещи дебати по реформа на пенсионната система в помощ на своите читатели „24 часа“ започва поредицата „Умно за пенсиите“. Целта ни е да им разясним някои теми от изключителна важност, оставащи встрани от най-популярния разговор за размера на вноската и пенсионната възраст. Водени от разбирането, че тристълбовият модел трябва да се разглежда в цялост, не в конкуренция между отделните компоненти, ще разкажем детайли за втория и третия стълб. И някои умни решения, които могат да гарантират спокойствие на бъдещите пенсионери.

Близо 400 милиона лева са изплатили през годините досега пенсионните дружества на наследници, за инвалидност и еднократно, показват данните на КФН. Това са сумите по личните партии, които потомците са получили от покойните си родственици, без значение дали те са били вече пенсионирани, или не, както и получени от осигурените поради инвалидност. Общо в универсалните и в професионалните пенсионни фондове има около 4,4 милиона осигурени лица, родени след 31 декември 1959 г. Пенсионните дружества управляват нетни активи на обща стойност 27, 294 млрд. лв. по последни официални данни от КФН. Те са разпределени в персонални партии на осигурените. Брутните им вноски в пълен размер са гарантирани по закон и няма как да бъдат изгубени.

Пенсионните дружества изплащат няколко вида втора пенсия в зависимост от размера на личната партия преди пенсиониране. За хората, които имат съвсем малки спестявания - под 3 минимални пенсии към момента на пенсиониране, се предлага еднократно изплащане на натрупаното по партията. Разсрочени плащания се предлагат на хората с натрупани повече от 3 минимални пенсии, но чиито спестявания са недостатъчни за отпускането на по-жизнена пенсия. Тук срокът на изплащане е такъв, че месечната сума на втората пенсия трябва да е поне 15% от този на минималната държавна. Максималният размер на разсрочената пенсия пък не може да надхвърля този на минималната, която плаща НОИ.

Вторите пенсии също подлежат на актуализация всяка година - тя трябва да е не по-малко от половината от разликата между реализираната от частните дружества доходност и техническия лихвен процент на БНБ. Как се управляват парите: веднага след пенсионирането на осигурено лице, универсалните пенсионни фондове прехвърлят партията му във фонд за изплащане - разсрочено или пожизнено - в зависимост от избора на човека продукт. От тази лична партия се отпуска месечната пенсия, а останалите средства продължават да се инвестират консервативно от пенсионното дружество и носят допълнителна доходност. Актуализирането на вторите пенсии се извършва към края на ноември всяка година.

Освен че се инвестират, при повечето втори пенсии средствата - за разлика от държавната пенсия - подлежат на унаследяване. Последното не важи единствено за партидите на хората, които са избрали да получават по-висока пожизнена пенсия и затова са се отказали от наследяемост на остатъка.

При пожизнените пенсии с гарантирано изплащане пенсионерът избира период между 2 и 10 години, в който се гарантира наследяването на партията при преждевременна смърт. При преживяване на този период, човекът продължава да получава месечната си пенсия. Това е и най-често избираният вариант през последните години, особено от хората с високи натрупвания по партидите - над 25 000 лева, обясни Евелина Милтенова, председател на Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване (БАДДПО).

При пожизнените пенсии с разсрочено плащане на част от средствата се наследява остатъкът от сумата до приключване на периода на разсрочено плащане. Отново при преживяване на пенсионера

месечното плащане е гарантирано до живот. Подобно е наследяването и при разсрочените пенсии, които не са пожизнени.

За хората с най-много натрупвания по партидите, които позволяват месечното плащане да е над 15% от минималната пенсия за страната, се предлага пожизнено изплащане. Таван на втората пенсия няма.

Има три вида пожизнени пенсии - без условия, с гарантирано изплащане и пожизнена с разсрочено плащане на част от средствата.

Към края на март тази година частните фондове са изплащали разсрочени пенсии на 25 295 души като средният размер за всички фондове е бил 508,03 лв. Пожизнени пенсии в края на март са получавали 16 156 души, като 13 751 от тях са избрали да вземат пожизнена пенсия с разсрочено изплащане на част от средствата. Тук е и най-големият среден размер - 357,06 лв. на месец. При пожизнените пенсии с гарантирано изплащане средната сума е 89,19 лв. на месец, а при тези без никакви условия - 100,75 лв.